

Висновки з проведеного дослідження. За даними аналітичного дослідження, протягом 2014–2015 років ми мали б очікувати зростання обсягів торгів цінними паперами. Однак дана модель не в змозі врахувати руйнівний вплив військових протистоянь в Україні. На нашу думку, незважаючи на зростання обсягів торгів, фондовий ринок все ж залишається нерозвиненим, диспропорційним та волатильним. Емітенти переважно входять на ринок не з метою залучення інвестиційних коштів, а для отримання короткотермінового прибутку за допомогою спекуляцій. Відсутність відкритості й прозорості фондового ринку, незахищеність прав інвесторів та неефективне державне регулювання – усе це й надалі залишається основними проблемами функціонування фондового ринку.

Ринок цінних паперів має потенційні можливості для подальшого розвитку, а особливо це стосується ринку державних цінних паперів. Тому наступним етапом може бути дослідження перспектив розвитку ринку державних цінних паперів в Україні з урахуванням міжнародного досвіду.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Галанов В.А. Рынок ценных бумаг : учебник / В.А. Галанов, А.И. Басов. – 2-е изд., перераб. и допол. – М. : Финансы и статистика, 2008. – 448 с. : ил.
2. Шкодін І.В. Динаміка розвитку фондового ринку України / І.В. Шкодін // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 5. – С. 214-221.
3. Возний О.Л. Фондовий ринок та його роль у формуванні інвестиційного капіталу України / О.Л. Возний // Інвестиції: практика та досвід. – 2008. – № 10. – С. 17-21.
4. Рум'янцев С.І. Тенденції розвитку фондового ринку / С.І. Рум'янцев // Цінні папери України. – 2009. – № 45. – С. 28-29.
5. Савицька О.І. Проблеми та перспективи розвитку фондового ринку України / О.І. Савицька, А.А. Фурсова // Економіка і регіон. – 2010. – № 2. – С. 136-138.
6. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dfp.gov.ua>.
7. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні : Закон України від 30 жовтня 1996 року № 51 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80>.
8. Тимчишин Л. В. Основні проблеми розвитку фондового ринку в Україні / Л. В. Тимчишин // Економіка та держава. – 2009. – № 4. – С. 28-34.

УДК 336.7

Курдидик Н.І.

*аспірант кафедри менеджменту банківської діяльності
Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана*

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ КАПІТАЛІВ В УКРАЇНІ

У запропонованій статті досліджується місце ринку капіталів у системі фінансового ринку та аналізуються тенденції розвитку ринку капіталів в Україні. Зокрема, проаналізувавши думки вчених виділено основні функції ринку капіталів. Надалі було проаналізовано динаміку емісії цінних паперів – інструментів ринку капіталів, та обсяги виданих довгострокових кредитів. В результаті проведеного аналізу підтверджено тезу про банкоорієнтованість вітчизняного фінансового ринку. У результаті аналізу структури емісії цінних паперів – інструментів ринку капіталів виявлено, що перелік інструментів емісії поступово стає різноманітнішим. Надалі було проаналізовано показники структурних змін емісії цінних паперів. З проведеного аналізу зроблено висновок, що в Україні ринок капіталів розвивається, спостерігаються тенденції до нарощення об'ємів емісії цінних паперів, ускладнення їх структури. Предметом проведеного дослідження є ринкові відносини учасників фінансового ринку з фінансовими інструментами терміном обігу більше одного року. Об'єктом дослідження є цінні папери ринку капіталів, та довгострокові банківські кредити. Дослідження проведено з використанням методів порівняння, індукції, історичного методу, логічного, та методу наукового порівняння. Результати дослідження можна використовувати при дослідженні фінансових ринків та ринку капіталів зокрема, аналізу банківської діяльності загалом та дослідженні банківської діяльності на ринку капіталів. Також результати дослідження можна застосувати при дослідженні ринку корпоративних облігацій, акцій, дослідженні кредитного ринку, зокрема, ринку довгострокового кредитування. Наведені результати дослідження можуть бути використані при дослідженні місця ринку капіталів на фінансовому ринку та аналізі тенденцій розвитку ринку капіталів.

Ключові слова: ринок капіталів, комерційні банки, акції, облігації, кредит, емісія, фінансовий ринок, довгостроковий кредит.

Курдыдык Н.И. ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ РЫНКА КАПИТАЛОВ В УКРАИНЕ

В предложенной статье исследуется место рынка капиталов в системе финансового рынка и анализируются тенденции развития рынка капиталов в Украине. Проанализировав мысли ученых, выделено основные функции рынка капиталов. Далее было проанализировано динамику эмиссии ценных бумаг – инструментов рынка капиталов, и объемы выданных долгосрочных кредитов. В результате проведенного анализа подтверждено тезис о банкоориентированности украинского финансового рынка. В результате анализа структуры эмиссии ценных бумаг – инструментов рынка капиталов выявлено, что перечень инструментов эмиссии постепенно становится более разнообразным. Далее было проанализировано показатели структурных изменений ценных бумаг. Из проведенного анализа сделано вывод, что в Украине рынок капиталов развивается, наблюдаются тенденции к наращиванию объемов эмиссии ценных бумаг, усложнения их структуры. Предметом проведенного исследования являются рыночные отношения участников финансового рынка с финансовыми инструментами сроком обращения более одного года. Объектом исследования являются ценные бумаги рынка капиталов, и долгосрочные банковские кредиты. Исследование проведено с использованием методов сравнения, индукции, исторического метода, логического, и метода научного сравнения. Результаты исследования можно использовать при исследовании финансовых рынков и рынка капиталов, анализе банковской деятельности, и в том числе анализе банковской деятельности на рынке капиталов. Также результаты исследования можно использовать при исследовании рынка корпоративных облигаций, акций, исследовании кредитного рынка, в том числе рынка долгосрочного кредитования. Предложенные результаты исследования

могут быть использованы при исследовании места рынка капиталов на финансовом рынке и анализе тенденций развития рынка капиталов.

Ключевые слова: рынок капиталов, коммерческие банки, акции, облигации, кредит, эмиссия, финансовый рынок, долгосрочный кредит.

Kurdydyk N.I. THE TRENDS OF THE CAPITAL MARKET IN UKRAINE

The article is devoted to the trends of development of the capital markets of Ukraine. In addition, it was investigated the place of the capital markets in the structure of the financial market. After analyzing the views of scientists, it has allocated the main functions of the capital markets. Forwards it has analyzed the trends of the securities markets in the part of instruments of the capital markets. In addition, it was analyzed the volumes of operations on these markets. As the result of analyzing, it has confirmed the thesis, that Ukrainian capital market, and financial market is bank-oriented. After analyzing the structure of emission of the securities on the capital market, it has found that the list of the instrument of capital markets is expanding. Forwards it was analyzed the indicators of the structural changes of the securities emission. The analysis shows, that Ukrainian capital market is developing, the volumes of the operations are grow up, it is expanding the structure of the capital market. The subject of the investigation is the market relations with securities on the capital market, and ling-term banking credits. The investigation provided using the methods of induction, the historical method, logic and scientific method of comparison. The results of investigation can be use studying financial markets, and capital markets in particular, analyzing banking activity on capital markets. The results of investigation also can be use analyzing the place of the capital market on the financial market.

Keywords: capital market, commercial banks, stocks, bonds, credit, emission, financial market, ling-term credit.

Постановка проблеми. З розвитком в Україні фінансового ринку та ринку капіталів зокрема, актуальним постає питання дослідження сутності фінансового ринку, сутності ринку капіталів зокрема, тенденцій розвитку ринку капіталів, його функцій, тощо. Загалом питання дослідження фінансового ринку сьогодні широко висвітлене в економічній літературі, проте проблема дослідження окремо ринку капіталів не є достатньо дослідженою. Особливо актуальним проблема дослідження ринку капіталів постає в період дефіциту довгострокових інвестиційних ресурсів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблемі дослідження фінансового ринку присвячується багато уваги в роботах І.І. Левківського, Н.В. Дрозд, І.О. Школьник, І.П. Ткаченко, Т.І. Андрушків, Т.М. Алексеєнко. Серед іноземних науковців досліджують питання функціонування фінансового ринку та ринку капіталів Ф. Фабозці (F. Fabozzi), Ж. Ада (J. Adda), Р. Стаффорд (R. Stafford), В. Шарп (W. Sharpe), Г. Бінхакер (H. Beenhakker), Дж. Ван Хорн (J. Van Horn). Проте, дослідження наведених авторів більшою мірою присвячені фінансовому ринку загалом, а функціонування структурних одиниць ринку є недослідженим.

Постановка завдання. Дослідження проводилось з метою проаналізувати динаміку та структуру ринку капіталів в Україні. Зокрема проаналізовано частку учасників на ринку капіталів, тенденції розвитку ринку цінних паперів – інструментів ринку капіталів, тенденції розвитку ринку довгострокового кредитування.

Виклад основного матеріалу. Важливе місце в ринкових процесах як на міжнародному рівні, так і на рівні держави займають тенденції розвитку фінансового ринку та ринку капіталів зокрема. Добре налагоджений ринок капіталів повинен виконувати наступні функції:

- акумуляція, розподіл, та перерозподіл вільних фінансових ресурсів з метою пропорційного їх розподілу за сегментами економіки;
 - збалансування попиту та пропозиції на середньострокові та довгострокові фінансові активи;
 - формування інформаційного середовища.
- Варто сказати, що деякі автори окрім наведених пропонують функції [6, с. 234]:
- концентрація сум;
 - оптимізація регіональної та галузевої структури капіталу через переливання ресурсів з регіону в регіон;
 - перерозподіл ризиків в економіці;

- створення конкурентних умов для банківської системи;
- економія витрат обігу, покращення взаєморозрахунків суб'єктів господарювання, зниження заборгованості, покращення товарообороту;
- сприяння розвитку місцевого самоврядування через емісію облігацій місцевої позики;
- створення умов до інтеграції до світового фінансового ринку.

Для того, щоб комплексно проаналізувати тенденції розвитку вітчизняного ринку капіталів доцільно прослідкувати динаміку емісії інструментів ринку капіталів – цінних паперів та динаміку видачі довгострокових кредитів. Дані з рисунку 1. підтверджують тезу, що вітчизняний фінансовий ринок є банкоорієнтований, зважаючи на суттєве перевищення виданих кредитів перед об'ємами випущених цінних паперів. Динаміка показників показує, що обидва сегменти ринку капіталів однаково реагують на зовнішні та внутрішні стреси. Так за аналізований період видно два цикли зростання та спаду сегментів ринку. Перший підйом зафіксовано до 2008 року (511,989 млрд. грн., та 152, 724 млрд. грн. відповідно), наступний пік зафіксовано в 2011 році (504,387 млрд. грн., та 179,177 млрд. грн. відповідно). Станом на кінець 2013 року спостерігається зростання в обох сегментах на 2,99%, та 32,6% відповідно.

Рис. 1. Динаміка розвитку ринку капіталу, млрд. грн.

Побудовано за даними звітності НКЦПФР та НБУ

З рисунку 1 та 2 видно, що за аналізований період довгострокові кредити видавались у більших об'ємах аніж випускались цінні папери. Перевищення сумарного об'єму довгострокових кредитів над сумою на яку випущено цінних паперів – інструментів

ринку капіталів, коливалось від 38,15% у 2007 році до 412,1% у 2010 році. Станом на кінець 2012 року даний показник становить 340,3%. Проте таке перевищення об'ємів виданих кредитів над об'ємами випущених цінних паперів ринку капіталів не можна однозначно трактувати як позитив. Такі показники ще раз доводять, що попри зростаючу динаміку вітчизняні ринки цінних паперів не є розвинутими, що змушує позичальників звертатися за додатковим ресурсом до банків. Найкращим можна вважати однакове співвідношення об'ємів виданих кредитів та об'ємів випущених цінних паперів – інструментів ринку капіталів, що свідчило б про те що обидва сегменти ринку є конкурентними і пропонують учасникам альтернативні продукти. Таким чином на ринку змогла б утворитись конкуренція, яка посприяла б здешевленню капіталу та розвитку ринку загалом.

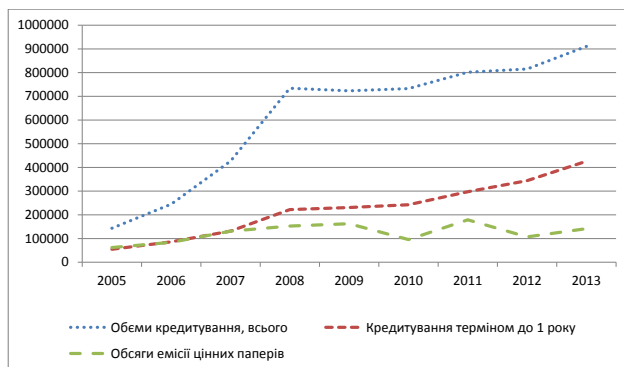

Рис. 2. Порівняльна характеристика об'ємів довгострокового кредитування та обсягів емісії цінних паперів, млн. грн.

Побудовано за даними звітності НКЦПФР та НБУ

Для кращого розуміння тенденцій розвитку ринку капіталів проаналізуємо динаміку емісії цінних паперів що відносяться до даного ринку (табл. 1). Як видно, з 2001 року обсяг випущених цінних паперів ринку капіталів зріс на 321%, і станом на 31 грудня 2012 року становить 72967,18 млн. грн. Проте зростання не було сталим, варто відзначити зниження об'ємів емісії в 2010 (на 58,8%) та 2012 роках (на 40,72%).

Варто відзначити що до 2005 року в Україні обсяги емісії на ринку капіталів визначались в основному емісією акцій та корпоративних облигацій. Емі-

сія акцій складала не менше 74% від загальної суми емітованих інструментів на ринку капіталів, частка корпоративних облигацій почала зростати починаючи з 2002 року. Загалом протягом аналізованого періоду частка акцій коливалась від 30,21%, до 96,68%. Найнижче значення частки акцій зафіксовано станом на кінець 2012 року (21,7%), що можна пояснити загальною спадною тенденцією на ринку капіталів (у 2012 році емісія інструментів ринку капіталів знизилась на 40,31% у порівнянні з 2011 роком). Окрім того, поряд зі зростанням частки інших інструментів можемо говорити про розширення доступного інструментарію ринку капіталу. Для інвестора така тенденція дає ширший вибір інструментів для інвестування, можливість хеджування ризиків. Для емітента відповідно розширюється коло потенційних інструментів для емісії відповідно до його потреб.

Низький показник також зафіксовано в 2008 року (30,21%), що пояснюється загальним спадом ринку капіталів під впливом світової економічної кризи. Загалом спостерігаємо спадну тенденцію частки емісії акцій (96,68% у 2001 році, 21,7% у 2012 році). Попри вже згадане розширення використовуваних інструментів на ринку капіталів варто сказати про те, що суттєвим фактором падіння частки акцій були первинні емісії акцій вітчизняних емітентів на міжнародних фондових біржах (з 2005 по 2012 роки українськими емітентами було розміщено акцій на іноземних фондових біржах на загальну суму 2457,4 млн. дол. США [5]). У середньому за аналізований період частка випущених акцій склала 52,82% від загального значення. У 2013 році зафіксовано суттєве зростання об'ємів емісії акцій, що склали 45,3% від загальної суми випущених цінних паперів. Таке зростання можна розцінювати як негативний сигнал, оскільки знижуються можливості для диверсифікації ризиків серед інструментів. Також таке зниження поряд зі зниженням об'ємів торгів на ринку цінних паперів на 66,3% свідчить про те, що такі об'єми акцій не допускаються на ринок для торгів, а є лише засобом перерозподілу власності.

Обсяги випуску корпоративних облигацій за останні 11 років зросли з 694 млн. грн. у 2001 році до 42470 млн. грн. у 2012 році. Зростання загалом підкорялось тенденціям ринку капіталів, зниження спостерігалось у 2008, 2009 та 2010 роках, що пояснюється загальним спадом під впливом світової фінансової кризи. Відзначимо, що в 2012 році вперше об'єми емісії корпоративних облигацій перевищили

Таблиця 1

Обсяги емісії цінних паперів ринку капіталів в Україні, млн. грн.

Цінні папери	Акції	Корпоративні облигації	Муниципальні облигації	Цінні папери ІСІ	Разом	
Рік	2001	21921	694	0	0	22673
	2002	12796	4275	0	0	17089
	2003	18022	4242	150	1108	23622
	2004	28336	4107	45	2158	34758
	2005	24815	12748	350	23897	61981
	2006	43540	22070	84	18140	83851
	2007	50000	44480	156,3	36600	131236,3
	2008	46140	31350	974	74260	152724,3
	2009	101070	10110	370	51110	162666,6
	2010	40590	9490	0	45470	95550
	2011	58150	35910	584,5	84520	179177,9
	2012	15840	51390	5680,25	34040	106950,3
	2013	64230	42470	0	35080	141780

Побудовано за даними звітності НКЦПФР

об'єми емісії інших інструментів, у тому числі акцій. У середньому частка облігацій у структурі ринку капіталів склала за 2001–2012 роки 29,9%.

З 2003 року в Україні урізноманітвився перелік інструментів ринку капіталів через початок емісії муніципальних облігацій, інвестиційних сертифікатів ПФ, та акцій КІФ. Як видно з таблиці 3.2, муніципальні облігації не набули популярності серед інструментів ринку капіталів, і за останні 11 років їх частка не перевищує 1% від загальної структури, за винятком 2012 року (7,78%). Причиною непопулярності муніципальних облігацій бачимо в низькій кредитоспроможності емітентів – міських рад, чи Автономної Республіки Крим.

Зважаючи на суттєві зміни на ринку капіталів, надалі глибше проаналізуємо його структурні зміни та динаміку. З таблиці 5 бачимо що протягом аналізованого періоду спостерігалась нестабільна динаміка емісії акцій. Суттєве зменшення динаміки спостерігається в 2010 та 2012 році. Зниження в 2010 році пояснюється загальним спадом економіки, зниження 2012 року окрім макроекономічних чинників можна пояснити зростанням динаміки випуску альтернативних інструментів (муніципальних та корпоративних облігацій). Максимальні темпи зростання зафіксовано в 2004 році (57, 23%), 2006 році (75,45) та 2013 році (305,4%).

Темпи росту корпоративних облігацій коливались від максимального спаду – 32,2% у 2009 році, відносно 2008 року, до зростання в 515, 99% у 2002 році. Ще одним доказом заміщення корпоративними облігаціями акцій є нарощення динаміки їх випуску протягом 2010 – 2012 років.

Динаміка емісії муніципальних облігацій була максимальною в 2005 році (677,8%), 2008 році (523, 1%)

та 2012 році (872%). Проте, якщо брати до уваги абсолютне значення та частку муніципальних облігацій у загальній структурі випущених цінних паперів ринку капіталів (до 2012 року менше 1%), можна сказати що така динаміка, за винятком показника 2012 року, не здійснює суттєвого впливу на загальну динаміку ринку.

Загалом, аналізуючи динаміку емісії ринку капіталів, варто сказати, що нарощення темпів відбувалось протягом всього часу за винятком 2009 та 2010 років, що свідчить про зростання вітчизняного ринку капіталів та його залежність від процесів, що відбуваються на міжнародному та макроекономічному рівнях (табл. 3).

Надалі детально розглянуто показник динаміки випуску інструментів ринку капіталів та вплив кожного з інструментів на загальну динаміку (табл. 4). У 2002 році емісія інструментів ринку капіталів знизилась на 5584 млн. грн. за рахунок падіння темпів емісії акцій, незважаючи на суттєве зростання емісії корпоративних облігацій. У 2003 році свій вплив на показник емісії інструментів ринку капіталів почали здійснювати муніципальні облігації, цінні папери інститутів спільного інвестування. Загальний показник емісії зріс до рівня 23622 млн. грн., за рахунок зростання динаміки акцій (92,6%) та частково завдяки цінним паперам ІСІ. Така тенденція зберігалась протягом 2004 року з незначними змінами.

Перші суттєві зміни за аналізований період відбулись у 2005 році, коли незважаючи на зниження рівня емісії акцій загалом ринок капіталу зріс завдяки нарощенню емісії цінних паперів ІСІ (80,7%) та корпоративних облігацій (32%). Надалі корпоративні облігації почали здійснювати суттєвий вплив на динаміку ринку капіталів. У 2006 році на динаміку ринку

Таблиця 2

Структура емісії цінних паперів на ринку капіталів в Україні

	Цінні папери	Акції	Корпоративні облігації	Муніципальні облігації	Цінні папери ІСІ
Рік	2001	96,68	3,06	0	0
	2002	74,87	25,01	0	0
	2003	76,29	17,95	0,63	4,68
	2004	81,52	11,81	0,12	6,2
	2005	40,03	20,56	0,56	38,55
	2006	51,92	26,32	0,10	21,62
	2007	38,09	33,89	0,11	27,9
	2008	30,21	20,52	0,63	48,62
	2009	62,13	6,21	0,22	31,41
	2010	42,41	9,91	0	47,5
	2011	32,45	20,04	0,32	47,16
	2012	14,81	48,05	5,3	24,74
	2013	45,3	29,9	0	24,74
Середнє значення		52,82	29,9	0,6	24,74

Побудовано за даними звітності НКЦПФР та НБУ

Таблиця 3

Відносний приріст елементів ринку капіталів України, %

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Акції	-41,6	40,8	57,2	-12,4	75,4	14,8	-7,7	119	-59,8	43,3	-72,8	305,4
Корпоративні облігації	515,9	-0,77	-3,18	210,4	73,1	101,5	-29,5	-67,8	-6,1	278,4	43,1	-17,3
Муніципальні облігації	-	-	-70	677,8	-76	86	523,1	-100	+100	311	872	-100
Цінні папери ІСІ			94,76	1007	-24,0	101,7	102,8	-31,17	-11,0	85,88	-59,7	3,05
Загальне значення ринку	-24,6	38,23	47,14	78,32	35,28	56,51	16,37	6,5	-41,1	87,24	-40,3	32,6

Побудовано за даними звітності НКЦПФР

Таблиця 4

Структурні зміни емісії цінних паперів ринку капіталів, %

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Акції	80	92,6	-12,4	85,6	14	-18	552,5	-90	21	-58,5	45,3
Корпоративні облігації	-0,5	-1,21	32	42,6	47	-61	-214	-0,9	31,6	21,4	29,9
Муніципальні облігації	2,4	-0,94	1,9	-1,2	0,1	3,8	-6,07	-0,3	0,5	7,05	-0,16
Цінні папери ІСІ	17,2	9,42	80,7	-26,3	38,9	175,3	-232,8	-8,4	46,8	-69,9	2,98
Емісія інструментів, +/-	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+

Побудовано за даними звітності НКЦПФР

капіталів впливали акції (85,6%), корпоративні облігації (42,6%) та цінні папери ІСІ (-6,3%). У 2007–2008 роках акції не справляли значного впливу на загальну динаміку ринку капіталів, яка визначалась переважно корпоративними облігаціями, цінними паперами ІСІ. Зростання ринку капіталів у 2009 році на 6,5% відбулось виключно за рахунок акцій, оскільки усі інші інструменти демонстрували спадну динаміку. Зниження 2010 року відбулось внаслідок зниження рівня емісії усіх інструментів ринку капіталів. У 2011 році емісія інструментів ринку капіталів виросла на 87,2%, за рахунок зростання рівня емісії акцій, корпоративних облігацій, та цінних паперів ІСІ. Незважаючи на нарощення емісії облігацій загальна емісія інструментів ринку капіталів знизилась за рахунок зниження емісії акцій. Отже, проаналізувавши показники структурних змін ринку капіталів можемо зробити висновок, що найбільш суттєвий вплив на динаміку емісії інструментів ринку капіталів здійснюють емісія акцій, корпоративних облігацій та цінних паперів ІСІ.

З вищенаведеного можна зробити висновок, що в Україні ринок капіталів розвивається, і поряд з нарощенням об'ємів емісії цінних паперів відбувається ускладнення структури цінних паперів. Варто відзначити прийняття на початку 2006 року Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» [4], де вимагається ширше розкриття інформації від емітентів, чий цінні папери представлені на біржах та передбачаються ефективніші процедури відкритого та закритого розміщення цінних паперів. Поряд з загальним ростом економіки такі впровадження спровокували нарощення емісії цінних паперів за наступні три роки на 94%.

Висновки та перспективи подальших досліджень. У проведеному дослідженні проаналізовано основні функції ринку капіталів, динаміку ринку цінних паперів – інструментів ринку капіталів, та динаміку ринку довгострокового кредитування. Надалі проаналізовано структуру ринку цінних паперів – інструментів ринку капіталів. З аналізу структури та динаміки українського ринку капіталів зроблено висновок, що вітчизняний ринок капіталів є банкоорієнтованим, структура інструментів ринку капіталів постійно розширюється, поступово знижується частка акцій та облігацій, їм на заміну приходять альтернативні інструменти ринку капіталу.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бюлетень Національного банку України. – 2014. – 08/2014 (257) – 227 с. [Електронний ресурс]. – режим доступу <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=4881604>.
2. Еш С. М. Фінансовий ринок: Навч. посіб. 2-ге вид. [Текст] / С. М. Еш, // Київ: Центр учбової літератури, 2011. – 528 с. – ISBN 978-966-364-880-4.
3. Закон України «Про банки і банківську діяльність» № 2121-III від 07. 12. 2000 [Електронний ресурс], режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
4. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» № 3480-IV від 23. 02. 2006 [Електронний ресурс], режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.
5. Обзор IPO украински компаний с 2005 по август 2013 г., режим електронного доступу http://www.pwc.com/en_UA/ua/services/capital-markets/assets/an_overview_of_ukrainian_ipos_rus.pdf.pdf.
6. Школьник І. О. Фінансовий ринок України: сучасний стан і стратегія розвитку: Монографія. [Текст] / І. О. Школьник // Суми: ВВП «Мрія», ТОВ, УАБС НБУ, 2008. – 348 с.